

καιρὸν τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Ἰουδαίων. Τὴν ἐστόλισε δὲ μέγας ὁ Ναβουχοδονόσορ, καὶ τὴν κατέστησεν ἔδραν τῆς σχεδὸν παγκοσμίου βασιλείας αὐτοῦ. ὅθεν ἐκαυχῆθη ὅτι τὴν ἔκτισεν «ὡς καθέδραν τοῦ βασιλείου του, μετὰ τὴν ἰσχύϊν τῆς δυνάμεώς του, καὶ εἰς τιμὴν τῆς δόξης του.» Καὶ ὁ Θεὸς, διὰ τὸν τὸν σωφρονισμὸν, τὸν ἐστέρησε πρὸς καιρὸν τῆς βασιλείας καὶ τῶν λογικῶν του δυνάμεων, ὥς οὗ ἐγνώρισε καὶ ὁμολόγησεν «ὅτι ὁ Ὑψίστος κυριεύει τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰς ὅποιον θέλει δίδει αὐτὴν.» Δαν. δ'. 25, 30, κτλ.

Ἡ Βαβυλὼν ἔκειτο εἰς τὸ μέσον μεγίστης πεδιάδος, περιεκυκλούτο δὲ ὑπὸ τείχεος 480 σταδίων, ἦτοι 48 γεωγραφικῶν μιλίων, τὴν περιφέρειαν, διακοσίων πηγῶν τὸ ὕψος, καὶ πεντήκοντα τὸ πλάτος, (Ῥοδ. Α'. 178.) Ἦτο δὲ τετράγωνος, καὶ εἶχεν ἑκατὸν πύλας χαλκᾶς. Ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἔρρεε διὰ μέσου τῆς πόλεως, χωρίζων αὐτὴν εἰς δύο μέρη, τὸ ἀνατολικὸν καὶ τὸ δυτικόν, ἅτινα ὁμοῦς ἠνόνοντο διὰ μεγάλης τινὸς γεφύρας, εἰς τὰ ἄκρα τῆς ὁποίας ἦσαν δύο ἀνακτόρια. Ἡ πόλις αὕτη διὰ τὴν λαμπρότητα καὶ μεγαλοπρέπειαν ὀνομάσθη «καύχημα πάσης τῆς γῆς,» καὶ «δόξα τῶν βασιλείων,» κτλ.

Τὴν ἄλυσιν τῆς Βαβυλῶνος ὑπὸ τοῦ Κύρου ἐπροφήτευσαν ῥητῶς καὶ λεπτομερέστατα ὁ Ἡσαΐας, Ἰερεμίας, καὶ Δανιήλ· καὶ τὸν τελευταίον καὶ ὀλοκλήρον ἀφανισμόν της ὁ Ἡσαΐας εἰς ιγ'. 19-22. Αὕτη δὲ ἡ τελευταία προφητεία τόσον λεπτομερῶς ἐξεπληρώθη, ὥστε μολὶς εὐρίσκονται τὴν σήμερον ἀρκετὰ λείψανα διὰ τὰ μᾶς πληροφόρησαι ποῦ ὑπῆρχεν ἡ θέσις τῆς λαμπρᾶς καὶ υπερηφάνου ταύτης πόλεως.*

2. Αἱ πόλεις αἱ θεμελιωθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Νεβρώδ, ἐξ ὧν ἡ Ὁρέχ, ἡ Ἀρχάδ, καὶ ἡ Χαλάννη, ἦτις ἔκειτο ἐπὶ τοῦ Τίγριδος, καὶ ὀνομάσθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Κτησιφών. Οἱ Πάρθοι εἶχον αὐτὴν ἀρκετὸν καιρὸν μητρόπολιν.

Ἡ Βαβυλωνία ἦτο τόπος ἐμπορικὸς, ἔχουσα δύο μεγάλους πλευστοὺς ποταμοὺς, τὸν Εὐφράτην δηλαδὴ καὶ τὸν Τίγριν, δι' ὧν ἐκοινωνοῦσε πρὸς βορρᾶν μετὰ τὴν Μεσοποταμίαν καὶ Συρίαν, καὶ πρὸς νότον μετὰ τὴν Ἀραβίαν, Περσίαν, καὶ Ἰνδιάν.

Οἱ Χαλδαῖοι ἦσαν περίφημοι διὰ τὴν ἀστρολογίαν καὶ μαντείαν, (Ἡσα. μζ'. 13, Δαν. α'. 20, β'. 2, 10, 27, δ'. 7, ε'. 7, 11.)

Ἡ Χαλδαϊκὴ ἦτοι Βαβυλωνικὴ διάλεκτος ὁμοίαιζε πολὺ τὴν Ἑβραϊκὴν, τὴν ὁποίαν καὶ διεδέχθη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐν Βαβυλῶνι αἰχμαλωσίας ὡς μητρικὴ καὶ καθομιλουμένη γλῶσσα τῶν Ἰουδαίων· καὶ εἰς αὐτὴν ἐγράφησαν μέρη τινὰ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

ΑΣΣΥΡΙΑ.

Τὸ ὄνομα τῆς Ἀσσυρίας παράγεται ἀπὸ τοῦ Ἀσσοῦρ, δευτέρου υἱοῦ τοῦ Σήμ. Εἰς τὰς Γραφὰς συμπεριλαμβάνει πολλάκις τοὺς πλησιόχωρους τόπους, οἵτινες ὑπετάχθησαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἀσσυρίας. Ἡ δὲ κυρίως Ἀσσυρία συνώρευε πρὸς βορρᾶν μετὰ τὴν Ἀρμενίαν, πρὸς ἀνατολὰς μετὰ τὴν Μηδίαν, πρὸς νότον μετὰ τὴν Βαβυλωνίαν καὶ Περσίαν, καὶ πρὸς δυσμὰς μετὰ τὴν Μεσοποταμίαν. Ἡ περιοχὴ τῆς περιλαμβάνεται εἰς τὴν σημερινὴν Κουρδιστάν· εἶναι δὲ τόπος εὐδρὸς καὶ εὐκαρπὸς, καὶ εἶχε ποτε ἐμπόριον ἐκτεταμένον, ἐξάγων σίτον, σπῆραν, οἶνον, μάννα, βαμβάκιον, κτλ. Ὅθεν λαθὼν ἀφορμὴν ἐπήνεσεν αὐτὸν ὁ κακὸς Ῥαφίχης· Δ'. Βασ. ιζ'. 32.

Ἡ Ἀσσυρία ἐδιαιρεῖτο εἰς ἑξὲς ἐπαρχίας, ἐξ ὧν ἡ βορειοτινέρι

ἦτον ἡ Ἀρράπαχίτις (Ἀρφαξάδ, Γέν. ι. 22, 24.) πρὸς νότον αὐτῆς ἦτον ἡ Καλαχηνή, παρ. Δ'. Βασ. ιζ'. 6, ιη'. 11.) ἔτι δὲ πρὸς νότον ἔκειτο ἡ Ἀδιαβηνή, πρὸς ἀνατολὰς δὲ ἦσαν ἡ Ἀρβελίτις, ἡ Ἀπολλινιάρις, καὶ ἡ Σιττακηνή.

Κυριώτερος ποταμὸς τῆς Ἀσσυρίας ἦτον ὁ Τίγρις, μεγαλύτερος κλάδος τοῦ ὁποίου ἦτον ὁ Ζάβος, ἦτοι Λύκος.

Κυριώτερα δὲ πόλεις αὐτῆς ἦτον ἡ Νινευή. Τὸ ὄνομα τοῦτο σημαίνει κατοικία τοῦ Νίνου, καὶ πιθανῶς ἡ πόλις ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Νίνου, ἦτοι Νεβρώδ. Ἐκεῖτο δὲ εἰς τὴν ἀνατολικὴν ὁχθὴν τοῦ Τίγριδος, ὅπου καὶ σώζονται ἐρείπια αὐτῆς σχεδὸν ἀντικρυ τῆς σημερινῆς πόλεως Μοσούλ. Ἦτο πόλις μεγίστη, σχεδὸν ἴση κατὰ τὴν ἑκτασιν μετὰ τὴν Βαβυλῶνα. Λέγεται δὲ ὅτι τὰ τείχη αὐτῆς ἦσαν 100 πόδας τὸ ὕψος, καὶ ἀρκετὰ πλατέα, ὥστε τρεῖς ἄμαξαι νὰ βδιῶσι κατὰ μέτωπον. Ἡ πόλις αὕτη διεκρίνετο ὅχι ὀλιγώτερον διὰ τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν κακίαν τῶν κατοίκων της παρὰ διὰ τὴν λαμπρότητα καὶ τὸν πλοῦτον. Ὅθεν οἱ προφῆται Ναοὺμ καὶ Σοφονίας ἐκήρυξαν τὰς φοβεράς κρίσεις τοῦ Θεοῦ ἐναντίον αὐτῆς, αἵτινες ἐξετελέσθησαν διὰ μέσου τῶν Μήδων καὶ Βαβυλωνίων.

ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑ.

Ἡ Μεσοποταμία ἦτο τόπος ἐκτεταμένος, καίμενος μεταξὺ τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριδος· ὅθεν τὸνομα. Εἶχε πρὸς βορρᾶν τὴν Ἀρμενίαν, πρὸς ἀνατολὰς τὴν Ἀσσυρίαν, πρὸς νότον τὴν Βαβυλωνίαν, καὶ πρὸς δυσμὰς τὴν κυρίως Συρίαν. Ἐκαλεῖτο δὲ Ἑβραϊστὶ Ἀρὰμ-ναχαράτμ, ἡγοῦν ἡ Συρία τῶν δύο ποταμῶν, Ἀραβιστὶ δὲ τὴν σήμερον Ἀλ-γεζιρά, ἡγοῦν ἡ νῆσος (ἦτοι χερσόνησος).

Ἡ Μεσοποταμία ἀναφέρεται πρῶτον ὡς πατρίς τοῦ Ἀβραάμ, καὶ τόπος ἐξ οὗ ὁ Ἰσάκ καὶ ὁ Ἰακώβ ἔλαβον τὰς γυναῖκάς των, ἔπειτα ὡς βασιλείον εἰς τὰς ἡμέρας τῶν Κριτῶν, Κριτ. γ'. 8, μετὰ ταῦτα δὲ ὡς τόπος ὑποκείμενος εἰς τὴν Ἀσσυριακὴν, ἢ Περσικὴν αὐτοκρατορίαν.

Πόλεις τῆς Μεσοποταμίας ἀναφερόμεναι εἰς τὰς Γραφὰς εἶναι, ἡ Ὠρ τῶν Χαλδαίων, ἡ κατὰ τοὺς Ὁ. Χώρα τῶν Χαλδαίων, πατρίς τοῦ Ἀβραάμ,--ἡ Χαβρᾶν, ὅπου ἀπέθανε Θάρα ὁ πατὴρ τοῦ Ἀβραάμ, ἦτις διαφυλάττει καὶ τὴν σήμερον τὸ ὄνομα τοῦτο,--καὶ ἄλλαι τινὲς ὀλίγον ἐγνωσμέναι.

ARMENIA.

Ἡ Ἀρμενία διακρίνεται ὡς ὁ τόπος τοῦ ὄρους Ἀραράτ, ὅπου ἀνεπαύθη μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε. Ἦτο δὲ τόπος ἐκτεταμένος, ἔχων πρὸς βορρᾶν τὴν Κολχίδα καὶ τὴν Ἰσηρίαν, πρὸς ἀνατολὰς τὴν Μηδίαν, πρὸς νότον τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ πρὸς δυσμὰς τὴν Συρίαν καὶ τὰς βορειο-ἀνατολικὰς ἐπαρχίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ἐσημειώσαμεν ἀνωτέρω τὰς περιστάσεις, δι' ὧν πιθανολογεῖται ὅτι ἡ Ἀρμενία ἦτον ἡ κοιτίς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὅτι δὲ ἦτον ὁ τόπος, ἐξ οὗ οἱ ἄνθρωποι διεσπάρθησαν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Μετὰ ταύτην ὁμοῦς τὴν ἐποχὴν, ἡ ἀρχαία ἱστορία τῆς Ἀρμενίας δὲν γνωρίζεται καλῶς· καὶ εἰς τὰς Ἱερὰς Γραφὰς ἀναφέρεται μόνον ὡς ὁ τόπος, εἰς ὃν κατέφυγον ὁ Ἀδραμέλεχ καὶ ὁ Σαρσάρ, οἱ δύο υἱοὶ ἄμα καὶ φρονεῖς τοῦ Σαναχηρείμ, βασιλέως τῆς Ἀσσυρίας.

H. P**

Αἱ ΛΟΗΝΑΙ ΑΔΙΣΚΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΩΝ ΒΕΝΕΤΩΝ,
ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ.

Τὸ 1687 ἔτος, ἔπαθον οἱ Ἀθηναῖοι μέγα πάθος. Εἰς τὴν διήγησιν τοῦ περιστατικοῦ τούτου ἀκολουθῶ

* Ἰδιαίτερον περιγραφὴν τῆς Βαβυλῶνος καὶ τῶν ἐρειπίων της ἐμπορεῖ νὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης ἐν Τόμῳ Ἐκτῷ τῆς Ἀποθήκης, Σελ. 164.

ἐν μέρει τὸν Βενετὸν ἱστοριογράφον τῶν Ἀθηνῶν Φραγκίσκον Φανέλλην, καὶ ἐν μέρει τὸν Ἰωάννην Βενιζέλον. — Ὁ Φραγκίσκος Μοροζίνης, πληρεξούσιος καὶ ναύαρχος γενικὸς τῶν θαλασσιῶν δυνάμεων τοῦ κράτους τῶν Βενετῶν εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν κατὰ τῆς Τουρκικῆς δυναστείας, ἀφοῦ ἐθριάμβευσε κατὰ τῶν Τούρκων εἰς διάφορα ἄλλα μέρη, κυριεύσας ἀπ' αὐτοὺς πολλὰ φρούρια καὶ πόλεις, ἀποφασίζει νὰ ἐπιχειρήσῃ καὶ τὴν ἄλωσιν τῆς Χαλκίδος, διὰ νὰ κυριεύσῃ καὶ ὅλην τὴν Εὐβοίαν. Κατὰ μῆνα λοιπὸν Σεπτέμβριον, 1687, ἐκπλέων ἀπὸ Μονεμβασίας, ἀράζει εἰς τὴν νῆσον τῶν Σπετζῶν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Αἴγιναν. Ἀλλ' ἐπεὶ ἀπῆντησεν ἀπ' Αἰγίνης τρικυμίαν καὶ τὸν ἄνεμον ἐναντίον, ἀπεφάσισεν ὡς συμφορώτερον, καὶ ὡς ἐν παρόδῳ, νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἄλωσιν τῶν Ἀθηνῶν. Ὅθεν ἔρχεται μὲ τὸν στόλον εἰς Πειραιᾶ, διορίσας ἐν τοσοῦτῳ μίαν μοῖραν νὰ περιπλέῃ τὰ νερὰ τῆς Εὐβοίας πρὸς κατασκόπευσιν τῶν κινήματων τοῦ Πασσᾶ τῆς νήσου ταύτης.

Οἱ Ἀθηναῖοι, δραξάμενοι εὐκαιρίαν, πέμπουσι πρὸς τὸν Μοροζίνην εἰς Πειραιᾶ τέσσαρας τῶν σημαντικωτέρων πολιτῶν, τοὺς δύο ἀδελφοὺς Πέτρον καὶ Δημήτριον Γάσπαριν, τὸν Ἀργυρὸν Βεναλδῆν, καθηγητὴν ὄντα τῶν Ἀθηνῶν, καὶ τὸν Σπυρίδωνα Περούλην, οἵτινες, γνωστοποιήσαντες τῶν Ἀθηναίων τὸ φρόνημα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἐδήλωσαν καὶ εἰς τὴν εὐρίσκοντο κατάστασιν οἱ Τούρκοι, καὶ τὸν ἀποκλεισμόν αὐτῶν εἰς τὸ φρούριον. Ὁ Μοροζίνης δὲ ἀποβιδάζει εἰς τὴν ξηρὰν στρατὸν, συγκείμενον ἀπὸ πεζοὺς μὲν ὀκτὼ χιλιάδας καὶ ὀκτακοσίους, ἵππεῖς δὲ ὀκτακοσίους ἐξομοῦντα· καὶ ἀμέσως πλησιάζει περὶ τὸ φρούριον ἐπὶ σκοπῇ νὰ κυριεύσῃ αὐτὸ ἐξ ἐφόδου, πρὶν προφθάσῃ ἐκ Θηδῶν βοήθεια τῶν ἐχθρῶν, καὶ οὕτω καταπολεμῇ τοὺς ἀποκλεισμένους διὰ πυκνοτάτων καὶ πυρφόρων βομβῶν, ἕως ὅτου, κακῇ τύχῃ τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος, βόμβα τις πεσοῦσα ἐντὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ περικαλλεστάτου, λέγω, Παρθενῶνος, ἔνθα οἱ κρατοῦντες εἶχον τὴν ἀποθήκην τῆς πυρίτιδος, καὶ τὴν ταμίειυσιν τῶν πολυτιμοτέρων πραγμάτων των, ἐν ἀκαρεῖ ἔκαμε ν' ἀνάψῃ ἡ πυρίτις, καὶ νὰ καταστρέψῃ τὸ μέχρι τοῦδε σωζόμενον ἐν τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου. Ἐνεκα τούτου τοῦ συμβάντος ἐπρότειναν οἱ Τούρκοι περὶ συνθηκῶν, καὶ τούτων γενομένων, παραδόντες τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τοὺς σκλάβους των μαύρους, καὶ αἰχμαλώτους Χριστιανοὺς, τὴν τετάρτην Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀνεχώρησαν ἐπὶ Σμύρνην μὲ ὅλην τὴν συμφωνημένην ἀσφάλειαν. Ὁ Μοροζίνης, οἱ περὶ αὐτὸν ἀξιωματικοί, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, πλήρεις χαρᾶς διὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν Ἀθηνῶν, ἐδοξολόγησαν τὸν Θεὸν, μετονομάσαντες τὴν καλητέραν ἐκκλησίαν τῆς πόλεως

εἰς τὸν Ἅγιον Διονύσιον τὸν Ἀρειοπαγίτην, ὡς γενομένης τῆς συνθήκης καθ' ἣν ἡμέραν ἐορτάζει ὁ Ἅγιος.

Ἀλλὰ τὴν χαρὰν ταύτην ταχέως διαδέχονται δυστυχίαι βαρύνταται· καὶ πρῶτον συμβαίνει πανώλης, διαδοθεῖσα καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ἀποθνήσκουσι πολλοί. Μόλις καταπαύει τὸ κακὸν τοῦτο διὰ τῶν ληφθεισῶν προφυλάξεων, καὶ ὁ ἐχθρὸς ἐκστρατεύει πρὸς τὰς Ἀθήνας. Ὁ Μοροζίνης, γνωρίζων ὅτι δὲν δύναται ἐνταῦθα νὰ ἀσφαλισθῇ, καὶ νὰ κρατήσῃ τὸν πόλεμον χωρὶς κίνδυνόν του, ἀποφασίζει καὶ ἐγκαταλείπει τὰς Ἀθήνας, ἀρπάσας πολλὰς ἐκ τῶν πολυτίμων ἀρχαιοτήτων, μεθ' ὧν καὶ τοὺς ἀξιοθαυμάστους λιθίνους Λέοντας τοῦ Πειραιῶς, κειμένους ἤδη ἐν τῷ Νεωρίῳ τῆς Βενετίας.

Οἱ Ἀθηναῖοι εὐρεθέντες εἰς ἀνέλπιστον κίνδυνον, καὶ μὴ δυνάμενοι ἄλλως πως νὰ σωθῶσιν εἰμὴ μὲ τὴν φυγὴν, συνεννοήθησαν περὶ τούτου μὲ τὸν πληρεξούσιον Βενετὸν, ὅστις μετεχειρίσθη ὅλα τὰ ἀσφαλιστικά καὶ ἔντιμα μέσα πρὸς μετακόμισιν αὐτῶν. Καὶ οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι ἀφίνουσι τὴν πόλιν ἔρημον κατὰ μῆνα Μάρτιον τοῦ 1688, μετακομισθέντες, οἱ μὲν εἰς Σαλαμίνα καὶ Αἴγιναν, οἱ δὲ εἰς ἄλλας νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἄλλοι δὲ εἰς Κεφαλληνίαν, ὅπου σώζεται μέχρι τῆς σήμερον τὸ χωρίον αὐτῶν Ἀθηναῖα καλούμενον· μέρος δὲ ὑπῆγαν εἰς Κόρινθον, καὶ εἰς Ναύπليون ἄλλοι, ὅπου ἐξουσίαζον οἱ Βενετοί. Ἡ ἀριστοκρατία δὲ τούτων ἐφιλοφρόνησε τοὺς ἐκεῖ Ἀθηναίους χάριν τῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἀρπαγῶν τῆς μὲ γαίας γεωργησίμους, καὶ μὲ ἐτησίους μισθοὺς, ὅπου διέμειναν μέχρι τῆς ἀλώσεως τοῦ Ναυπλίου ὑπὸ τῶν Τούρκων τῷ 1715, ὅτε πάλιν ἐπανῆλθον εἰς τὴν πατρίδα των.

Ἐμείνε δὲ ἡ πόλις ἔρημος ἀπὸ τὰ μέσα Μαρτίου 1688 μέχρι τῶν 1690. Τὰ Τουρκικὰ στρατεύματα εἰσελθόντα παρέδωκαν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ.

Ποτὲ ἄλλοτε ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῆς δὲν κατήντησεν εἰς τόσον ὀλεθρον, ὅσον εἰς τὴν περίστασιν ταύτην· διότι ἡ ἐπὶ τοῦ Ξερέξου πυρπόλησις δὲν ὠμοίαζε τὴν παρούσαν· καὶ διότι οἱ παλαιοὶ ἐπανελθόντες εἰς τὴν πατρίδα ἐλεύθεροι, καὶ μετὰ δόξης πολλῆς, ἀνήγειραν λαμπροτέραν τὴν πόλιν, οἱ δὲ νεώτεροι, ἐπανελθόντες ὑπὸ δουλείαν, δὲν ἦσαν εἰς κατάστασιν οὐδὲ καλύβην νὰ στήσωσιν. Ἐπαθον ἄρα αἱ Ἀθηναῖαι ἐξ αἰτίας τῶν Βενετῶν, ὅτι δὲν ἔπαθον μέχρι τοῦδε ἐξ οὐδενὸς ἄλλου ἔθνους.

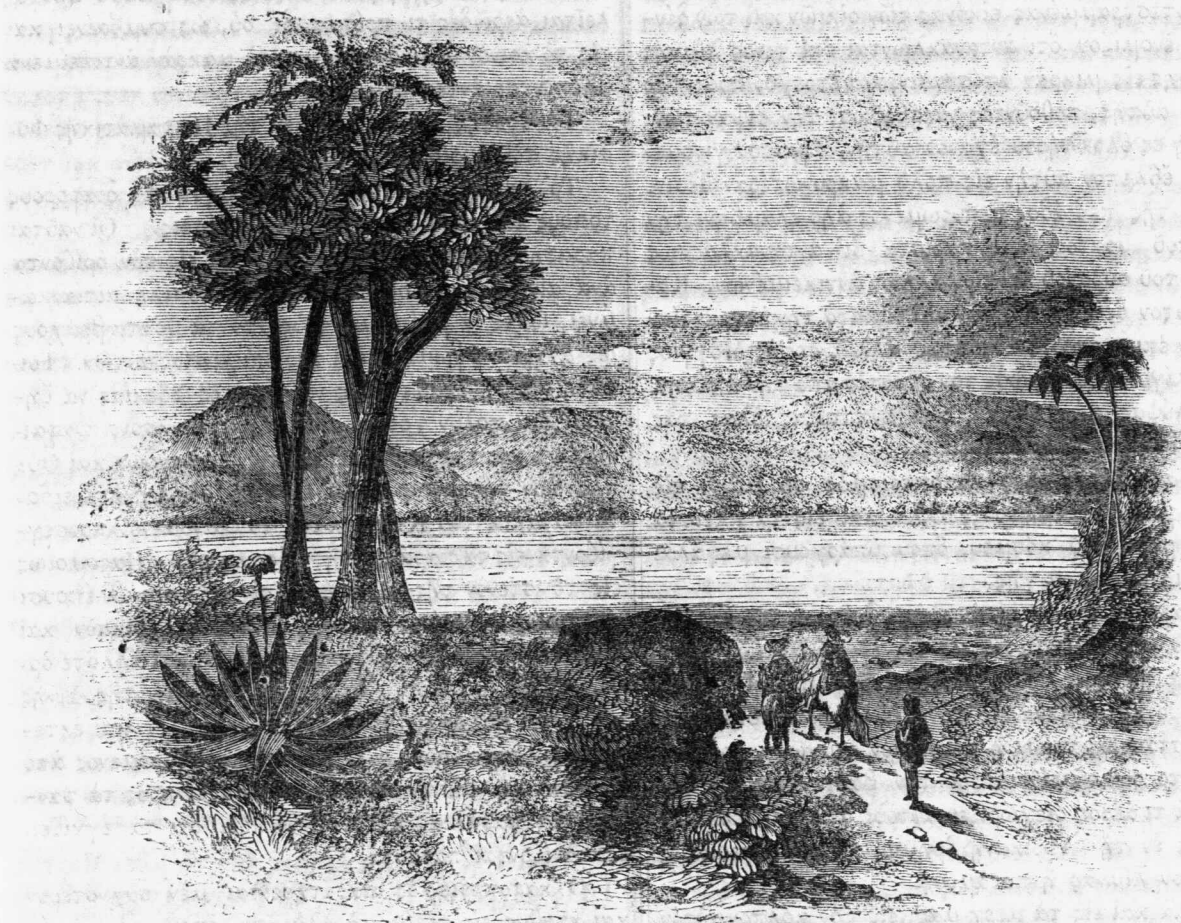
Τέλος πάντων, ποθοῦντες οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πατρίδα των, τὰς ἐστίας των, καὶ τὰ κτήματά των, ἤρχισαν νὰ συνέρχωνται ὀλίγοι κατ' ὀλίγους· καὶ ἀναφερόμενοι ἱκετικῶς πρὸς τὴν Πόρταν ἐπεκαλοῦντο τὸ ἔλεος αὐτῆς, ἀποδίδοντες τὸ συμβᾶν πρὸς τοὺς Βενετούς.

Ὁ Σουλτάνος δὲ ὄχι μόνον τοὺς ἐσυγχώρησεν, ἀλλὰ καὶ φιланθρωπευθεὶς αὐτοὺς διέταξε νὰ μείνωσι τρεῖς κατὰ συνέχειαν χρόνους ἀφορολόγητοι καὶ ἀτελεῖς, θεσπίσας ταῦτοχρόνως νὰ ἀναλαμβάνωσιν ὅλοι ὅσοι ἐπιστρέφουσιν εἰς Ἀθήνας τὰ κτήματά των ἐλευθέρως.

Ἐπομένως δὲ ἐπανήλθον ὀλίγοι κατ' ὀλίγους καὶ οἱ ἐπὶ Μοροζίνου φυγάδες Τοῦρκοι τῶν Ἀθηνῶν, καταντήσαντες καὶ αὐτοὶ εἰς ἀθλίαν κατάστασιν εἰς τὴν ξένην γῆν διὰ τὴν δυστυχίαν των.*

[Κατάστασις Ἀθηνῶν ὑπὸ Δ. Σουρμελῆ.]

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΤΟΠΤΡΙΣΜΟΥ.

Κατοπτρισμός εἰς τὰς Πεδιάδας τοῦ Μεξικοῦ.

ἘΝΙΟΤΕ, παρατηροῦντες τὰ μακρὰν ἡμῶν ἀντικείμενα, βλέπομεν τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἀντανακλωμένας ὀρθῶς, πλαγίως, ἢ ἀντεστραμμένως. Τὸ φαινόμενον τοῦτο τῆς ἀντανάκλασεως τῶν ἀντικειμένων χωρὶς κατόπτρου λέγεται κατοπτρισμός (mirage).

Εἰς χώρας ὅπου ὑπάρχει μεγάλη ἔκτασις ξηρᾶς γῆς, κιομένης ὑπὸ τῶν κατὰ κάθετον ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, παρατηρεῖται πολλάκις τὸ φαινόμενον τοῦ κατοπτρισμοῦ. Συμβαίνει δὲ τοῦτο μάλιστα εἰς τὴν Αἴγυπτον· τὸ ὁμοεῖδές τῶν ἐκτεταμένων ἀμμωδῶν πεδιάδων τῆς διακόπτουσι μόνον λοφιδία τινα, ἐφ' ὧν εἶναι ὠκοδομημένα τὰ χωρία πρὸς ἀποφυγὴν τῶν πλημμυρῶν τοῦ Νείλου. Τὸ πρωὶ καὶ τὸ ἑσπέρας, τὰ ἀντικείμενα φαίνονται κατὰ τὸ φυσικὸν σχῆμα καὶ

εἰς τὴν φυσικὴν θέσιν των· ἀλλ' ἀποῦ θερμάνῃ ὁ ἥλιος τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀμμώδους ἐδάφους, νομίζει ὁ θεατὴς ὅτι μετὰ τι διάστημα τελειώνει ἡ ξηρὰ, καὶ ἀρχίζει γενικὴ τις πλημμύρα. Αἱ ἀπομεμακρυσμένα κῶμαι φαίνονται ὡς νησίδια κείμενα ἐν τῷ μέσω μεγάλης λίμνης, καὶ ὅφ' ἐκάστην κώμην βλέπεται κάποτε ἀντεστραμμένη εἰκὼν αὐτῆς· τὴν δὲ ὀπτικὴν ταύτην ἀπάτην αὐξάνει ἐτι μᾶλλον ἡ θέα τοῦ οὐρανοῦ, ὅστις παρομοίως βλέπεται εἰκονισμένος, ὡς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἡρεμούντων ὑδάτων. Καθ' ὅσον δὲ πλησιάζει ὁ παρατηρητὴς πρὸς τὴν σκηνὴν ταύτην, αἱ εἰκόνες ἀπομακρύνονται, καὶ ἀπαντᾷ τὸ κεκαυμένον ἀμμώδες ἐδαφος, ὅπου πρότερον ἔβλεπε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἄλλα ἀντικείμενα. Οὕτως ἡ φαν-